

Силабус курсу
Регіональна політика сталого розвитку

Освітній ступінь – другий (магітерський)
Галузь знань: 10 Природничі науки
Спеціальність: 101 Екологія
Освітньо-наукова програма «Екологія»
Кількість кредитів – 3

Рік підготовки, семестр – 1 рік, I семестр

Компонент освітньої програми: **Вибіркові компоненти.**
Професійна підготовка.

Дні занять: вівторок, 11.05-14.05, ауд. 158
Консультації: четвер 14.05, ауд. 158

Мова викладання: українська

Керівник курсу

к. геог. н., доцент. **Чеболда Ігор Юрійович**

**Контактна
інформація**

Chebolda1@gmail.com, 0673688518

Опис дисципліни

В теоретичному плані навчальна дисципліна «Регіональна політика сталого розвитку» спрямована на вивчення наукових основ концепції сталого (стійкого) екологічно-соціально-економічного розвитку регіонів, а її практичне значення виражається в визначенні науково обґрунтованих конкретних рекомендацій із раціонального використання природних ресурсів та збереження середовища життя людського суспільства.

Завдання дисципліни – дати знання і навички, сформувати основи цілісного екоцентричного світогляду щодо напрямів розвитку регіонів, шляхів гармонізації екологічних, економічних та соціальних аспектів людської діяльності на регіональному, локальному та місцевому рівнях, а також сучасних підходів щодо кількісної оцінки управлінських рішень у контексті сталого розвитку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: сутність, принципи та цілі стратегій сталого розвитку; моделі стратегій сталого розвитку; чинники та ризики сталого розвитку; якісні та кількісні характеристики стійкості соціально-економічних систем; економічні, соціально-політичні, екологічні та етичні проблеми розвитку регіонів; проблеми переходу України до сталого розвитку; індикатори сталого розвитку; законодавче та інституційне забезпечення сталого розвитку в Україні; галузеві, регіональні та національні особливості впровадження стратегії сталого розвитку в Україні.

Навчальна дисципліна є складовою частиною безперервної екологічної освіти та виховання студентів-екологів, яка спрямована на розвиток у студентської молоді екологічного світогляду, спеціального екологічного мислення, закріплення необхідних знань з метою вирішення конкретних питань їх майбутньої практичної діяльності щодо захисту навколишнього середовища і є першим етапом у вивченні теоретичних, нормативно-правових та методологічних основ еколого-економічної оцінки природного середовища.

Зміст дисципліни розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців у сфері Природничі науки, норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

	Тему	Результати навчання
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Теоретичні основи дослідження засад сталого розвитку	
1	ТЕМА 1. <i>Концепція сталого розвитку.</i>	<i>Знати:</i> цілі, завдання і проблеми стійкого розвитку; напрями та підходи щодо розв'язання проблем сталого розвитку. <i>Знати</i> регіональні аспекти забезпечення сталого розвитку. <i>Вміти:</i> аналізувати зміст поняття «стійкий розвиток»; аналізувати підсумки реалізації стійкого розвитку у економічній, екологічній і соціальній сферах; . аналізувати основні принципи збалансованого (сталого) розвитку.
2	ТЕМА 2. <i>Наукові і світоглядні передумови формування засад сталого розвитку.</i>	<i>Знати</i> передумови і закономірності переходу суспільства до моделі сталого розвитку, класифікації теорій суспільного розвитку в контексті сталості. <i>Вміти</i> аналізувати основні здобутки економічних шкіл в контексті сталого розвитку.
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Підходи до формування регіональної політики сталого розвитку	
3	ТЕМА 3. <i>Зміст регіональної політики сталого розвитку.</i>	<i>Знати</i> цілі та завдання, принципи регіональної політики, класифікації видів стратегій сталого розвитку регіонів; підходи до формування регіональної політики, етапи становлення регіональної політики <i>Вміти</i> аналізувати інституційні інфраструктури регіональної політики, використовувати вітчизняний досвід становлення регіональної політики та врахування його в регіональній політиці сталого розвитку.
4	ТЕМА 4. <i>Концептуальні засади регіональної політики сталого розвитку проблемних регіонів.</i>	<i>Знати:</i> параметри визначення проблемних регіонів; критерії вибору стратегії сталого розвитку регіону, сутність регіональної політики сталого розвитку соціально-проблемних регіонів, основні напрямки підтримки сталого розвитку економічно-проблемних регіонів. <i>Вміти</i> давати теоретичне обґрунтування регіональної політики сталого розвитку проблемних регіонів. <i>Вміти</i> визначати пріоритети розвитку економічно-проблемних регіонів.
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Концептуальні основи регіональної політики сталого розвитку України	
5	ТЕМА 5. <i>Особливості впровадження засад регіональної політики в умовах перехідної економіки.</i>	<i>Знати:</i> перспективи сталого розвитку в умовах перехідної економіки; основні моделі реалізації регіональної політики на національному рівні; механізми реалізації реформи на регіональному рівні, досвід європейських країн; передумови здійснення реформ регіональної політики.
6	ТЕМА 6. <i>Проблеми реалізації політики сталого розвитку в Україні.</i>	<i>Знати:</i> особливості формування стратегії сталого розвитку для країн з перехідною економікою; принцип рівноваги (паритетного розвитку) у тріаді «людина-природа-суспільство»; Основні напрямки Стратегії довгострокового розвитку України. <i>Вміти</i> аналізувати негативні чинники, що стримують забезпечення сталого розвитку в Україні. <i>Вміти:</i> визначати природно-ресурсні показники збалансованого розвитку України; вибирати оптимальні природно-ресурсні моделі; аналізувати критерії побудови моделі і адекватних показників.
7	ТЕМА 7. Аналіз дисбалансів політики сталого розвитку на прикладі регіонів України.	<i>Знати</i> поняття «природно-ресурсний потенціал», «дисбаланс», категорія «баланс». <i>Вміти</i> аналізувати: структуру ПРП в Україні та причини дисбалансів у використанні природних ресурсів: мінерально-сировинних, земельних, водних, лісових, ландшафтно-територіальних; соціальні моделі розвитку суспільства за основними критеріями. <i>Вміти</i> визначати напрямки збалансованого природокористування в Україні.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
K01.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
K02.	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
K06.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
K09.	Обізнаність на рівні новітніх досягнень, необхідних для дослідницької та/або інноваційної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.
K10.	Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні екологічних проблем.
K11.	Здатність до використання принципів, методів та організаційних процедур дослідницької та/або інноваційної діяльності.
K12.	Здатність застосовувати нові підходи до аналізу та прогнозування складних явищ, критичного осмислення проблем у професійній діяльності.
K13.	Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.
K14.	Здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.
K15.	Здатність до організації робіт, пов'язаних з оцінкою екологічного стану, захистом довкілля та оптимізацією природокористування, в умовах неповної інформації та суперечливих вимог.
K16.	Здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації на основі інноваційних підходів у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.
K17.	Здатність самостійно розробляти екологічні проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей.
K18.	Здатність оцінювати рівень негативного впливу природних та антропогенних факторів екологічної небезпеки на довкілля та людину.
ПР01.	Знати та розуміти фундаментальні і прикладні аспекти наук про довкілля.
ПР02.	Уміти використовувати концептуальні екологічні закономірності у професійній діяльності.
ПР03.	Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції природознавства, сталого розвитку і методології наукового пізнання.
ПР04.	Знати правові та етичні норми для оцінки професійної діяльності, розробки та реалізації соціально-значущих екологічних проектів в умовах суперечливих вимог.
ПР05.	Демонструвати здатність до організації колективної діяльності та реалізації комплексних природоохоронних проектів з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.
ПР06.	Знати новітні методи та інструментальні засоби екологічних

	досліджень, у тому числі методи та засоби математичного і геоінформаційного моделювання.
ПР08.	Уміти доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу.
ПР10.	Демонструвати обізнаність щодо новітніх принципів та методів захисту навколишнього середовища.
ПР11.	Уміти використовувати сучасні інформаційні ресурси з питань екології, природокористування та захисту довкілля.
ПР13.	Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля
ПР14.	Застосовувати нові підходи для вироблення стратегії прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах.
ПР15.	Оцінювати екологічні ризики за умов недостатньої інформації та суперечливих вимог.
ПР16.	Вибирати оптимальну стратегію господарювання та/або природокористування в залежності від екологічних умов.
ПР17.	Критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття з різних предметних галузей для вирішення практичних задач і проблем екології.
ПР18.	Уміти використовувати сучасні методи обробки і інтерпретації інформації при проведенні інноваційної діяльності.
ПР19.	Уміти самостійно планувати виконання інноваційного завдання та формулювати висновки за його результатами.
ПР20.	Володіти основами еколого-інженерного проектування та еколого-експертної оцінки впливу на довкілля.

Літературні джерела

1. Герасимчук З.В. Регіональна політика сталого розвитку: методологія формування, механізми реалізації. – Луцьк: Надстир'я, 2001. – 526с.
2. Основи стійкого розвитку: Навчальний посібник / За заг. Ред. Д.е.н., проф.. Л.Г. Мельника. – Суми: ВТД „Університетська книга”, 2005. – 654с.
3. Основи стійкого розвитку: Практикум: навчальний посібник / За заг. Ред. Л.Г. Мельника та О.І. Корінцевої. – Суми: ВТД „Університетська книга”, 2005. – 352с.
4. Природно-ресурсний аспект розвитку України/ Проект
5. Проблеми сталого розвитку України. К.: БМТ, 2001, 423 с.
6. Україна: основні тенденції взаємодії суспільства і природи у ХХ ст. (географічний аспект) / За ред. Л.Г. Руденка. – К.: Академперіодика, 2005. – 320с.
7. Україна: прогноз розвитку продуктивних сил. – Київ: РВПС України НАН України, 1998. у двох томах.

Політика оцінювання

•**Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

•**Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

• **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1, 2) усне опитування, тести, завдання	20
Модуль 2 (теми 3, 4) усне опитування, тести, завдання	20
Модуль 2 (теми 3, 4) усне опитування, тести, завдання	30
Екзамен	30

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Електронне навчання в системі MODLE